

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra DEN POLITISKE KANDSTØBER

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komedier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komedier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 39. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb03val-shoot-idm140583366675664/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

ACTUS III

SCEN. 1.

Abrahams. Sanderus. Christoffer. Jo-hum.

ABRAHAMS. Nu skal jeg fortælle ham et Eventyr, som vil divertere heele Staden. Veed I hvad jeg har overlagt med tre, fire fornemme Folk her i Byen?

SANDERUS. Nej! jeg veed ikke.

ABRAHAMS. Kiender I ikke Herman von Bremen?

SANDERUS. Det er vist den Kandstøber, som er saa stor Politicus og boer i dette Huus.

ABRAHAMS. Det er den samme. Jeg var nyelig i Selskab med nogle af Raadet, som ivrede sig meget mod samme Karl, efterdi han talde saa dristig tidi Verts-Huus imod Regjeringen, og reformerede alting. De samme holdt det tienligt at udsikke Spioner, for at vidne paa hans Mund, at han kunde blive revsed, andre til Exempel.

SANDERUS. Det var at ønske, saadanne Karle engang kunde blive straffede; thi de sidder og criticerer over et Krus Øll Konger, Førster, Øvrighed og Generaler, saa det er forskrekkeligt at høre paa. Det er ogsaa farligt; thi den gemeene Almue har ikke den Skionsomhed, at den kand eftertænke, hvor u-rimeligt det er, at en Kandstøber, Hattemager, eller Børstenbinder kand tale med ringeste Grund om slige Sager, og see de Ting, som et heelt Raad ikke kand see.

ABRAHAMS. Det er sandt; thi samme Kandstøber kand reformere det heele Romerske Rige, medens han støber en Tallerken, og agere baade Landstøber og Kandstøber paa cengang. Men mig behagede ikke samme Raads-Herrers Foretagende; thi at straffe eller arrestere saadan

DEN POLITISKE KANDSTØBER

Mand, opvækker kun Oprør iblant Almuen, og gjør saadan Giæk meer anseelig. Min Meening var derfor at spille heller en Comædie med ham, som skulde have bedre Virkning.

SANDERUS. Hvor i skulde den bestaae?

ABRAHAMS. At skikke ham Deputerede, som fra Raadet, for at gratulere ham med Bormesterskab, og flye ham strax nogle vanskelige Ting at forrette; saa skal man see, hvor elendig han vil blive, og han selv skal merke, hvor stor Forskiæl der er imellem at raisonere om en Bestilling, og at forestaae den.

SANDERUS. Men hvad vil deraf følge?

ABRAHAMS. Deraf skal følge, at han enten af Desperation skal forløbe Byen, eller ydmygeligen bede om sin Afskeed, og tilstaae sin Udygtighed; jeg er derfor alleeen kommen til Monsr. Sanderus for at begiere hans Hielp i at i Verk sætte denne Machine, saasom jeg veed, han er beqvem til saadant.

SANDERUS. Det kand lade sig giøre. Vi vil selv agere slige Deputerede og strax gaae til ham.

ABRAHAMS. Ja her er hans Huus. Jochum eller Christopher, bank paa, og siig, at der 2 Raads-Herrer er her ude, som vil tale med Herman von Bremen.

De banker paa.

SCEN. 2.

Herman. Abrahams. Sanderus.

Jochum. Christopher.

HERMAN. Hvem vil I tale med?

JOCHUM. Her er tvende Raads-Herrer, som vil have den Ære at opvarte ham.

HERMAN. Hillement, hvad er det? Jeg seer skiden ud, som et Svin.

ABRAHAMS. Underdanigste Tiener, Velbaarne Hr. Bormester! vi ere hid skikkede af Raadet for at gratulere ham med et Bormesterskab her i Staden; thi Raadet har